

Abstrakt

Trestní zákoník zákon č. 40/2009 Sb. rozlišuje trestní sankce na tresty a ochranná opatření. Toto rozlišení se nazývá dualismem trestněprávních sankcí. Ochranná opatření jsou v obecné rovině dále dělena na ochranná opatření omezující osobní svobodu a ochranná opatření dopadající na majetek. Tato „majetková ochranná opatření“ byly dlouhodobě zastoupeny ochranným opatřením *zabrání věci* dle § 101 TrZ, které navazovalo na obdobné ochranné opatření v předcházejících trestních hmotněprávních předpisech. Novelou TrZ č. 55/2017 Sb. došlo v reakci na tzv. konfiskační směrnici 2014/42/EU k zavedení nového ochranného opatření *zabrání části majetku* dle § 102a TrZ. Zvažovaným alternativním řešením s významnou doktrinní podporou byl i vznik speciálního předpisu pro komplexnější řešení konfiskační problematiky a vhodnější vypořádání se zásadami obsaženými v obecných trestněprávních předpisech.

Zabrání věci slouží k zabránění věci, jejímž prostřednictvím hrozí páčání trestné činnosti nebo její podpora. *Zabrání části majetku* obdobně jako ustanovení § 101 TrZ cílí na ochranu společnosti, výrazněji vystupuje aspekt odčerpání nelegálního majetku, tak aby nikdo neužíval majetkového prospěchu z trestné činnosti.

Při aplikaci ochranných opatření dochází zpravidla ke střetu obecného zájmu společnosti na efektivním odčerpání nelegálně získaného majetku a na struně druhé zásahu do vlastnických práv dotčené osoby. Obavy z nepřiměřenosti sankce, snížení důkazního standardu, přenesení důkazního břemene, nevedou dle judikturních i doktrinních závěrů k nemožnosti aplikace ustanovení. Zároveň je patrná významná individualizace a citlivost, s kterou se jednotlivé případy od sebe odlišují, tím se diferenciují i samotné závěry.

Výše zmíněná úprava je reakcí na europeizaci trestního práva hmotného. Součástí práce je zhodnocení jejího vývoje před vznikem konfiskační směrnice, obdobně je součástí práce i právě vznikající legislativa při posuzování návrhu Komise.